

MODSRIL

TIDSSKRIFT FOR MUSIKPOLITIK * KRITISKE MUSIKSTUDIER * KRITISK MUSIKPÆDAGOGIK

TEMA: MUSIKFAGET I GYMNASIET/HF

MODSRIL

TIDSSKRIFT FOR MUSIKPOLITIK * KRITISKE MUSIKSTUDIER * KRITISK MUSIKPÆDAGOGIK

PubliMus

1979

nr.5

MODSPIL

TIDSSKRIFT FOR MUSIKPOLITIK * KRITISKE MUSIKSTUDIER * KRITISK MUSIKPÆDAGOGIK

ISSN 0105 - 9238

Redaktionskomité:

Lars Ole Bonde (ansv.h.)

Sven Fenger

Kim Helweg-Mikkelsen

Jens Henrik Koudal

Peter Busk Laursen

Lars Nielsen

Søren Schmidt

Karin Sivertsen

Trine Weitze

Ekspedition og henvendelser
til redaktionen:

MODSPIL

Dr. Margrethesvej 67

8200 Århus N

(06) 166904

eller

MODSPIL

Klerkegade 2

1308 København K

(01) 141335

Abonnement på 1979, nr. 4-7

(min 300 s.) 85 kr.

Løssalgssprisen for de enkelte
numre varierer. Dette nummer
koster 30 kr.

Redaktionen formidler gerne kontakt
mellem læsere og artikelforfattere

Trykkested:

Peters Trykkeri

(06) 192784

Billederne i Søren Schmidts artikel stammer
fra Køge gymnasiums skolekomedie "Hvem sagde
fyret" - et spil om ungdom og arbejdsløshed.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Redaktionens indledning.....	s. 4
TEMA: MUSIKFAGET I GYMNASIUM/HF. Pædagogikum, forsøgsundervisning, undervisningsmaterialer..	s. 6
Søren Schmidt: De kreative fag kan blive centrale i et nyt gymnasium.....	s. 7
Karin Sivertsen: Gymnasiet - et tilbud til de 15-18årige?.....	s. 14
Kim Helweg-Mikkelsen: Hvem kender ikke larmen fra trommesættet?.....	s. 19
PÆDAGOGIKUM:	
Bent Olsen: Om pædagogikum.....	s. 21
Lars Ole Bonde, Anne Ejsing og Ulla Kellermann: Elendighedens pædagogikum eller pædagogikums elendighed? Et debatoplæg om pædagogikum i musik.....	s. 25
Steffen Brandorff og Bente Laursen: To vejlederes syn på pædagogikum.....	s. 31
FORSØGSUNDERVISNING OG UNDERVISNINGSFORLØB:	
Et integrationshold: Et undervisningsforløb i dansk beat.....	s. 36
Ole Straarup: Om forsøg med integration af formning og musik.....	s. 49
En 1.g på Rødovre Statsskole: Hva' kommer 50'erne os ved?.....	s. 51
UNDERVISNINGSMATERIALER:	
Undervisningsmaterialer til musikundervisningen v. Lars Ole Bonde og Lars Nielsen.....	s. 56
Skal vi have lærebøger til musikundervisningen? En rundbordsdiskussion v. Lars Nielsen.....	s. 57
Marianne Madsen: Om anvendelsen af "Rytmetodik" og "Poprapporten" i musikundervisningen.....	s. 61
Kirsten Dollerup: Om anvendelsen af "På Vej" og "Rytmetodik" i musikundervisningen.....	s. 63
Kommende musikbøger fra forlagene. Information.....	s. 65
ANMELDELSER:	
Henrik Koudal: På sporet af "folkekulturen" og en alternativ æstetik (L.L. Albertsen: "Lyrik der synges", Lars Lönnroth: "Den dubbla scenen", Peter Burke: "Popular Culture in Early Modern Europe").....	s. 69
Trine Weitze: Musikterapi - Hjælp eller bedøvelse? (Martin Geck: "Musikterapi").....	s. 75
Hans Peter Larsen: Ikke-europæisk musik i musikundervisningen - Skal man forsøge sig med det? (Siegmund Helms: "Aussereuropäische Musik").....	s. 77
DEBAT:	
Carsten Møllerup: Med modsatte fortegn. Kritik af en anmeldelse.....	s. 80
AKTIVITETSOVERSIGT.....	s. 85

REDAKTIONENS INDLEDNING

I dette nummer fortsætter vi debatten om musikfagets problemer og muligheder i gymnasium og HF (Nye læsere henvises til MODSPIL nr. 1). Vi vil især beskæftige os med følgende emner: pædagogikum, forsøgsundervisning og undervisningsmaterialer.

- Måske kan det være svært at se, at disse tre emner har så forfærdeligt meget med hinanden at gøre. Men det har de nu alligevel. Fællesnævneren for artiklerne i dette nummer er musikfagets problemer - eller krise om man vil. Fagets underlige placering i et uddannelsespolitisk ingenmandsland slår igenem på mange måder i hverdagens undervisningssituation:

- Mange lærere vælger at optræde som veritable showmasters - i et forsøg på at holde elevernes interesse fangen i et fag uden karakterer og prestige (og i skarp konkurrence med massemediernes professionelle underholdningsmagere).

- Marginaliseringen af musikfaget kan være svær at gøre noget ved. Eleverne bliver i langt højere grad end tidligere presset individuelt og kollektivt i lektiefagene. Konkurrencen og angsten for et for lavt gennemsnit sætter sit umiskendelige præg på skoledagen. Og dermed stiger behovet for dog en gang imellem at kunne køre på frihjul klart nok - bla. i musiktimerne. Der klages derfor fra lærerside over disciplinproblemer, motivationsproblemer, mangelen på pensumkrav osv.

Men musikfagets placering uden for karakterræset giver også nogle muligheder, som ikke ret mange af de andre fag har. Fraværet af eksakte krav om

viden på områder, som eleverne kun har et helt udvendt og abstrakt forhold til, kan man godt græde tørre tårer over. I stedet har man faktisk muligheden for at kommunikere med eleverne - og måske ovenikøbet lære dem noget om deres virkelighed - ud fra noget, der med garanti er en del af deres hverdag: musikken. - Det betyder ikke, at det hele skal handle om den såkaldte "rytmiske musik", men det betyder i hvert fald, at man ikke kan komme uden om den. Det er 100% nødvendigt at arbejde kreativt, analytisk og kritisk med den musik, som er en væsentlig del af enhver gymnasiasts eller HF-elevs kulturgrundlag. Og på det punkt er alt for mange gymnasielærere og musiklærere i det hele taget blevet ladt i stikken af deres uddannelse. Det er disse problemer, der tages op i dette nummers artikler.

Dette nummers første tre artikler viderefører med hver sin indfaldsvinkel diskussionen af gymnasiets vanskeligheder i en tid, hvor tilgangen - ligesom ungdomsarbejdsløsheden - antager et hidtil ukendt omfang. Det er specielt de kreative fags problemer og muligheder, der er i focus.

De tre artikler om pædagogikum, som er formuleret ud fra hhv. gymnasiedirektoratets, de nybagte kandidaters og vejledernes synsvinkler, handler bla. om de vanskeligheder, der skyldes pædagogikkens manglende tilstedeværelse i universitetsuddannelsen.

Den ene af de to artikler om forsøgsundervisning fortæller noget om, hvad man kan gøre ved denne misere. Den anden artikel omhandler et spændende forsøg på at lade de betrængte såkaldte kreative fag (her musik og formning) befordre hinanden - i stedet for som vanligt at bekriige hinanden. Fra Mads Tranholm på Rødovre Statsskole har vi fået et indlæg, hvor en l.g fortæller om et undervisningsforløb omkring 50'er-bølgen, John Travolta og "Grease". Det er et indlæg, som vi i redaktionen er meget glade for, dels fordi det er et spændende undervisningsforløb, der beskrives, dels fordi det for en gangs skyld er gymnasieeleverne selv, der er gået til skrivemaskinen for at fortælle om deres eget syn på den nye ungdomskultur. Og endelig beskæftiger sektionen om undervisningsmaterialer sig med de problemer, der er forbundet med at bruge og ha' brug for bøger i et fag, der ikke er bogligt. Vi prøver at finde ud af, hvad det er, gymnasielærerne har brug for - og sammenligner det med forlagenes udgivelsesplaner. De to størrelser passer desværre ikke for godt sammen. Og dermed er vi ovre i det store spørgsmål: Hvem gør noget ved de problemer, som vi allesammen godt kan se?! - Fra MODSPILs side har vi ikke noget svar - i hvert fald ikke i form af nogen "helhedsløsning". Men vi tror det er vigtigt at formidle de mange gode ideer til en bedre musikundervisning, som trods alt fostres rundt omkring. Nogle af disse ideer kunne læses i MODSPIL nr. 1, andre i nærværende nummer.

En beklagelse - og noget om næste nummer!

Modspil nr. 4 udkom med meget stor og meget beklagelig forsinkelse. Vi er kede af at have gjort læserne usikre på vores "stabilitet" og har nu taget os selv i nakken for at forhindre, at forsinkelser af den art opstår i fremtiden. Konkret lægger vi vores produktionsproces om og gør den så stram, at vi fremover vil kunne regne med faste udgivelsesdatoer.

Det gælder således også for nr. 6, som bl.a. kommer til at handle om Musikeres levevilkår i Danmark, om sommerens mange musikkurser og meget mere. Nummeret udkommer den 29. september, og indlæg skal være os i hænde senest den 21. august.